

Pressemelding

Nordiske Kvinner mot Vold, Reykjavik 2.- 4. september 2005

Norden – Amnesti for Voldsmenn!

180 kvinner har vært samlet til konferanse med ovenstående tema.

Ved årets konferanse har vi diskutert virkeligheten, som den ser ut i 2005. Hvordan de nordiske land ser ut når det kommer til definisjonen av menns vold mot kvinner, samfunnets tiltak, rettsapparatet og de forandringer, som tross alt skjer.

Deltagerne har diskutert bl.a. krisesentre på Internett, sexslavehandel med kvinner, barn på krisesentrene, prostitusjon og voldtekt, kvinner på flukt, samt menns rolle og ansvar i kampen mot seksualisert vold.

Når det gjelder den almene debatt kunne deltagerne konstatere, at Sverige har valgt å kriminalisere sexkjøperen i prostitusjonen. De andre land i Norden har i varierende grad kriminalisert de involverte parter, dog har ingen andre land valgt Sveriges vei. På Island er den prostituerte kvinnen fremdeles kriminalisert, mens kunden går fri. Men selv Sveriges offensive holdning hjelper ikke alltid den prostituerte som voldsoffer.

Ifølge den svenske professor Christian Diesen, så viser hans studie at for å få en voldtekt opp for retten, beror dette ofte på om offeret anses som ”verdigg”.

”Verdig” betyr, at offeret har en høy sosial status, var edru, ikke for ung, ikke for utfordrende kledd og ikke hadde en relasjon til overgriper.

En prostituert kvinne (eller hjemløs, narkoman eller psykisk syk kvinne) vil, selv med bevisbare fysiske skader, ikke bli anset som troverdig. Hvis overgriper dessuten er sosialt velfungerende med fast arbeid, tidligere straffet og av svensk herkomst, risikerer overgriper ingen tiltale eller dom ved å begå en voldtekt. Deltagerne fra de øvrige nordiske land kunne nikke gjenkjennende til denne beskrivelsen. Dette blir desto mer alvorlig, da særlig de prostituerte allerede innledningsvis er svært sårbare.

Norge overveier å innføre meldeplikt til barnevernet hvis en kvinne forlater krisesenteret med sine barn, for å flytte hjem til den voldsutøvende mann. Hun kan dermed risikere å bli straffet ytterligere hvis hun tar de ”gale” beslutninger. Ved å innføre en meldeplikt, som er knyttet til mors samliv med den voldsutøvende mann, ansvarliggjøres mor for de skader fars vold påfører barna.

Disse og andre eksempler viser, at kvinner fortsatt er dobbelt utsatt – først av mannen/barnefaren og etterpå av samfunnet, gjennom ikke å bli trodd eller forstått. Selv om kvinnen som utgangspunkt blir ansett som troverdig, blir hennes forklaring ofte ikke vektlagt, hendelsesforløpet blir bagatellisert, omdefinert og fortolket som mindre vesentlig og ikke straffbart. Det gjelder f.eks ofte i voldtektssaker.

Flere fortellinger fra enkelte kvinner gav deltagerne ytterligere bekreftelse på at overgripere ikke risikerer mye ved å utøve vold og overgrep mot kvinner og barn i Norden. Det er ikke særlig sannsynlig, rent statistisk, at overgriper vil bli straffet av samfunnet for sin adferd.

Nordiske Kvinner mod Vold mener, at det nordiske samfunn ikke kan fortsette med å være så naive ved å hevde at en kjønnsnøytral lovgivning vil sikre kvinner og barns rettigheter. Når kjønn blir så forskjellig oppfattet i alle andre sammenheng, når kvinner er annenklassens borgere og barn fortsatt blir utsatt for overgrep av dem, som har den formelle makt/foreldremyndighet, så er det ingen ting som legitimerer en kjønnsnøytral lovgivning på disse områdene.

De nordiske land blir ofte fremhevet som eksempel på velfungerende demokratier, som verner om menneskerettighetene. Vi lever i et samfunn med en velfungerende rettsstat. Ja - men rettsstat for hvem?

Det er blant de ansvarlige myndigheter og politikere en påstått vilje og ambisjon om ytterligere å forbedre vilkårene for voldsutsatte kvinner og barn. En av løsningene sies å være kunnskap.

Vær'så' god!! sier Nordiske Kvinner mot Vold. Vi har analysen, forståelsen, erfaringene og den dokumenterte kunnskapen som skal til for at handle. Vi stiller gjerne denne kunnskapen til rådighet, slik at volden kan stoppes. Det er på høy tid!

Krisesentersekretariatet
Daglig leder Tove Smaadahl
Tlf 23 01 03 41/90 57 91 18